"గ రా బం"

చిన్నపిల్లల్ని మనం ప్రేమించాల్సిందే - కాని మిక్కిలీ గారాం పెట్టడం ఒక్కొక్కప్పుడు మనం అనుకోని చిక్కుల్ని తెచ్చిపెట్టి యిరకాటంలో పడేస్తుంది. ఈ మధ్యనే జరిగిన ఒక సంఘటన వివరిస్తాను.

అతి సన్నిహిత బంధువొకరు కాలం చేశారు. ఆయన ఆస్తిపాస్తులు, చుట్టపక్కాలు, కొగితం కరామతులు, లాటి వ్యవహారాల్లో ఎంత లేదన్నా నాకు కూడా కొంత బాధ్యత ఉందనే చెప్పాలి. అంచేత ఆయన మరణవార్త వినగానే చటుక్కున అక్కడికి వెళ్లాల్సివచ్చింది.

ఉదయం 7 గంటలికి రైలు. అందులోను మా వూళ్ళో ఆ స్టేసే పోగదది. శీతాకాల మేమో! లేచేసరికి గడియారం 6-30 చూపించింది. వెంటనే ముఖం కడుక్కొని స్టేషనుకి బయలుదేరాను. రైలు టైమునుగూర్చి దర్యాప్తు చేశాను. ఇంకో పదినిముషాల్లో ఒస్తుంది బండి. పోనీ కాఫీ పుచ్చుకొని వెడదామని అక్కడే ఉన్న ఆనందభవనంలో అడుగుపెట్టాను. ఒక ప్లేటు ఇడ్లీకి ఆర్డరిచ్చాను.- అంతలోకే మా యింటినుంచి-మా యిల్లు స్టేషనుకి మహా ఉంటే 25 గజాలుండవచ్చు - చిట్టిబాబు - అంటే మా అబ్బాయి 9 ఏళ్ళవాడు, నా కోసం ఆత్రంతో పరుగెత్తుకు రావడం చూచాను. అదేపనిగా వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాడు వాడు.

నేను అనుకొన్నంత పనీ అయింది. 'ప్రొద్దున్నే వాడు లేవడు. నన్ను ఒక్క తుణం కూడా విడిచిపెట్టి ఉండని వాణ్ణుంచి ఏలాగో తప్పించుకు ఒచ్చేశాం; కాస్సేపట్లో రైలొచ్చేస్తుంది. ఫరవాలేదను కున్నాను. మరి వీడి కింత తొందరగా ఎలా మెలుకువొచ్చిందో తెలియదు. ఇలా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను. చిట్టిబాబొచ్చి బల్ల మీద కూర్చున్న నన్ను చుట్టేశాడు.

వాణ్ణి ఎలా వదలించుకోవాలో నా కొక సమస్యగా పరిణమించింది. "ఇడ్లీ తింటావా బాబూ!" అని బతిమాలాను. 'ఉహూఁ' అన్నాడు. ఏడుపువల్ల మొహం ఉబ్బి, కళ్ళమ్మట నీళ్లు చారికలు కట్టాయి. 'పోనీ కొంచెం కాఫీ యిప్పిస్తా' అంటూ సర్వర్ని పిలిచాను. ఉహోఁ అంటే ఉహూఁ అంటూ కూర్చున్నాడు. చిట్టిబాబుకి పిప్పరమెంట్లంటే ప్రీతి. బాగా గుర్తొచ్చిందను కుని ప్రక్కనే ఉన్న కిళ్ళీకొట్టులో ఒక బిళ్ళల ప్యాకట్టు పుచ్చుకొన్నాను. "నే నిప్పుడే ఒచ్చేస్తాను. ఆ బిళ్లలు పుచ్చుకుని, జాగ్రత్తగా ఇంటికెళ్లు మా బాబువి కదూ!' అని బతిమాలుతున్నాను. ఇంతలోకే ఎప్పుడొచ్చేసిందో రైలు ఇట్టే ఊడిపడింది. గంట కూడా కొట్టారు. చిట్టిబాబు బిళ్ళల ప్యాకెట్టు చేతపట్టుకుని, బుక్కింగు ఆఫీసుకు చేరుకున్న నన్ను ఒక్క అంగలో అనుసరించాడు. వెళ్ళవలసిన ఊరికి టిక్కెట్టు తీసుకున్నాను. గార్డు బిగులూదాడు. పచ్చజెండా రెపరెపలాడుతోంది. గుండెలు బ్రద్దలయ్యేటట్టు 'టారెంటో' ఇంజను కూతపెట్టింది. ఒక్క లగువు బిగువుగా లాగింది. బండి కదిలింది. నేను పెట్టెకమ్మి పట్టుకుని కదిలే బండి ఎలాగో ఎక్కగలిగాను.

మాగాపు
సత్యానందరావు

బండి సాగింది. ప్లాటుఫారంకేసి చూస్తున్నాను. చిట్టిబాబు అలాగే ఉన్నాడు ఏడుస్తూ. ఏలాగైనా నాతో రావాలని వాడి పట్టు. నాకు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. బిళ్ళల ప్యాకెట్టు నేలకేసి కొట్టేశాడు. చిందరవందరగాపడి చితికిపోయాయి ప్యారీ కంపెనీ వారి స్ప్రింగు పిప్పరమెంట్లు. అరెరే! వాడు పరుగెత్తుకొంటూ ఒచ్చేస్తున్నాడే! కొంప తీసి బండి క్రిందకానీ పడడుకదా! రైలు, వేగం హెచ్చిస్తోంది. చిట్టిబాబుమీది ఆప్యాయం కోపంగా మారుతోంది. నిజంగా రైలుకనక ఏ కారణంవల్లనైనా ఆగడం తటస్థిస్తే అక్కడే వాణ్ణిపట్టుకుని చావగొడదా మన్నంత ఆగ్రహం కలిగింది మనస్సులో. స్టేషను దాటిపోయింది. ఒకటీ, రెండూ, మూడు రెక్కలు కూడా దాటిపోయాయి. ఇంకా నాదృష్టి స్టేషనువైపే ఉంది. బాబు కనిపించడంలేదు. అయినా నేను చూడ్డం మానలేదు. రైలు, వేగం ఇంకా హెచ్చించింది. చిట్టిబాబు నాఆలోచనలోనే ఉండిపోయాడు.

2

అరగంటటయినా పట్టింది రైలు నన్ను నిర్ణీత ప్రదేశం చేర్చడానికి. స్టేషనులో దిగిపోయాను. జట్కా ఎక్కాను. బంధువులింటిముందు దిగాను. మూర్తీభవించిన శోకదేవతలా ఉన్న ఆగృహం భోరుమంటూ నన్ను పిల్చినట్టయింది. నా గుండెలింకా వేగంగా కొట్టుకొంటూనే ఉన్నాయి. మనస్సింకా వెనకనే ఉంది, నలభై నిముషాలు వెనక-ఇరవై మైళ్లు వెనక-మా ఊరి ప్లాటుఫారంమీద-నాకోసం మారాం పెడుతూ రైలుతో సమంగా పరుగెడుతున్న చిట్టిబాబుమీద. ఏవో చుట్టాన్ని పరామర్శించాను. పోయిన ప్రాణితాలూకు కుమార్తెలు, జ్ఞాతులూ, కంట తడిపెడుతూ విలపిస్తున్నారు. సంస్కారాదులప్పటికే పూర్తిఅయిపోయాయి. లోపల కొందరు బంధువులు ఏవో ఏర్పాటులు గురించి తర్కించుకొంటున్నారు. నేను యాంత్రికంగానే లోపలికి నడిచాను. కాలం మహాభారంగా నడుస్తున్నట్టనిపించింది నాకు. ఎక్కడ

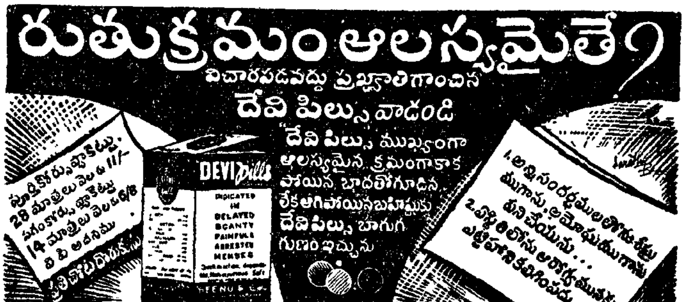

SEENU & CO., GRAMS 'ORCAS' (ESTD 1940) PHONE.55357 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS-21.

★ "గారాబం" ★

చూచినా దుఃఖమూ, ఆవేదనా ఎదు రౌతున్నాయి.

మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి భోజనాలయి నాయి. పరామర్శకి వచ్చిన పెద్దలు కొందరు నన్ను వేరేప్రక్కగా పిలిచి కొన్ని ప్రశ్నలు వేశారు. వారితో మాట్లాడ్డంలో నేను ఇంటి దగ్గరే ఊహించుకు, బయలుదేరినట్టు పోయిన వారి తాలూకు స్థిరచరాస్తుల పంపకాలూ, కొడుకులు లేకపోవడంవల్ల ఆయన శ్రాద్ధ కర్మాదికాలు నిర్వర్తించే గురుతర భావాలు, ఇంకా ఎన్నో ఇతర వ్యవహారాలూ చర్చకి వచ్చాయి. సాయంత్రం నాలుగు గంటలయ్యే దాకా తీవ్రమయిన వాదోపవాదాలు జరి గాయి వారిమధ్య. నేనూ నాకు తోచిన ప్రతి పాదన లుంచుతూవచ్చాను.

ఆరుగంటలయింది. అందరిదగ్గరా సెలవు పుచ్చుకోవా లనిపించింది. తిరిగి మాఊరు వచ్చే బండికి ఒకగంట వ్యవధి ఉంది. ఇంటికి ఒచ్చెయ్యాలి, విధిగా వచ్చి తీరాలి. కాని అక్కడ ఎవరూ నన్ను వదిలేటట్టు లేరు. అక్కణ్ణుంచి రావడం పెద్ద చిక్కుగానే కనపడింది. ముందు కుమార్తెల దగ్గరి కెళ్ళాను. 'అమ్మా! వెళ్ళొస్తా!' అన్నా. వాళ్ళు మళ్లీ బావురుమన్నారు. వయస్సు కడచినకొద్దీ మనం అనుకొన్నట్టుగా పెద్దవారిమీద పిన్న వారి ప్రేమాతిశయాలు క్రమంగా తగ్గి పోతాయి అనడం నిజంకాదేమో అని వారి దుఃఖం ఋజువుపరుస్తోంది. పాపం! ఆ తండ్రి బిడ్డల్ని ఎంత గారంగా పెంచాడో! వారిమీద ఎంత మమకారం పెట్టుకొన్నాడో! రేపటి నుండి వీళ్ల గతేమిటనిపించింది నాకు. వాళ్లు మరీమరీ ఉండమని ప్రాధేయపడ్డారు. 'మళ్లీ వస్తాను కాని ఈవేళ పట్టుపట్టకండి' అని వాళ్లని బతిమాలాను. నాకు చాలా జరూరు పని ఉందన్నాను. నా పిచ్చికాని, నా జరూరుపని వాళ్లకెలా చెప్పగలను? చెప్పినా వాళ్లు వినే పరిస్థితిలో ఉన్నారా? విన్నా నాఅవస్థ అర్థంచేసుకోగలరా? తెగించిలేచి పెద్దలదగ్గిర సెలవుపుచ్చుకుని మళ్లీ తప్పక ఒస్తానని మరీమరీ చెప్పి అక్కణ్ణుంచి బయటపడేసరికి తలప్రాణం తోకకొచ్చింది.

స్టేషను చేరుకొన్నాను. రైలు సకాలం లోనే ఒచ్చింది. టిక్కట్టు తీసుకుని బండె క్కాను. రైలు కదిలింది. నా మెదడులో ఆలోచనలు మెదులుతున్నాయి. నీలినీడల్లాగ ఆప్తులు కదులుతున్నారు. ఊహ వెనక్కి మళ్లుతోంది. నిన్న సాయంత్రంఅనగా ఒచ్చిన టెలిగ్రాం; నన్ను హఠాత్తుగా ఆవేద నలో ముంచిన విషాదవార్త; కదలనని పట్టు పట్టినట్టు బహుభారంగా విచిత్ర యోచనల్లో ముంచి తేల్చిన కాళరాత్రి; ప్రొద్దుటి ప్రయాణం-కాఫీహోటేలు-ఎదురుగా రైలు స్టేషను-రైలుతో సమంగా ప్లాటుఫారంమీద పరుగెడుతున్న చిట్టిబాబు-అమాంతంగా ఊడి పడ్డ రైలు-చెల్లాచెదరై చితికిపోయిన పిప్పర మెంట్లు-చెవులు దద్దరిల్లేలా వాడి ఏడ్పు-మరో ప్రక్క ఇంజను గావుకేక-పరంపరలుగా నాలో పెనవేసుకొన్న భావగతులు. మొద టలో ఆప్యాయత, లాలన, బుజ్జగింపు— తరవాత బెదిరింపు, హెచ్చరిక—తుదకి చరమస్థాయికి చేరుకుని వాణ్ణి చావగొడితే బాగుండునన్నంతటి కోపం-గంటైనా కాలా వధిలేక మళ్ళీ నాలో నాకే మార్పు-పరాస్త చిత్తంతోచేసిన పరామర్శలు-ఒక మూల తండ్రిపోయి, ఏడ్చేకొమార్తెల గోడు-వారి వెనకనే ఆ స్తిపాస్తులగూర్చిన గుసగుసలు— ఇంకా లోపలికెడితే తర్కవితర్కాలు-వివిధ రంగుల్లో మెరిసే విచిత్ర మనస్తత్వాల విపరీత ప్రకృతులు-పరుగెత్తే రైలువేగానికి శ్రుతి కలుపుతూ నన్ను ఊపిపారేస్తున్నాయి.

3

మాఊరొచ్చింది. రైలు దిగాను. రైలు కన్నా మించిన వేగంతో రెక్కలు కట్టుకుని ఇంటిదగ్గర వాలాలన్నంతగా ఆత్రపడ్డాను. గడప మెట్లెక్కుతున్నాను. ఒకటి, రెండు, మూడు. గుమ్మందాటి మయంహోలులో ప్రేలాడగట్టబడి, నా మనస్థితిచూచి వింతగ నవ్వుతున్నట్టూగుతున్న లాంతరుమీది నిర్ల క్ష్యంతోనే గట్టిగా శ్రీమతిని కేక పెట్టాను. ఆమెకి హడలినంతపనయింది. 'అప్పుడే

(48-వ పేజీ చూడండి)

"నే..న..ం..టే..?"

శ్రీరామచంద్రమూర్తికి ఒక నాటి రాత్రి 'అహమ్' (నేను) అంటే యేమిటో తెలుసుకోవాలనిపించి, రాత్రికి రాత్రే పాన్పుపైనుంచి లేచి వశిష్ఠుడిదగ్గరకు పరుగెత్తాడు. బాగా రాత్రయిందేమో ఆశ్రమంలో వశిష్ఠ మహర్షి నిద్రిస్తున్నాడు. శ్రీరాముడు తలుపు తట్టాడు.

"ఎవరు?" అన్నారు వశిష్ఠుడు లోపల్నుంచి.

"నేను నేను!" అన్నాడు శ్రీరాముడు ఆత్రంగా.

వశిష్ఠులవారికి ఈ గొంతు చప్పున అర్థంకాక—

"నేనంటే?" అని అడిగాడు.

"అది తెలుసుకునేందుకే ఈ రాత్రి ఇట్లా పరుగెత్తి వచ్చాను మహాత్మా!" అన్నాడు శ్రీరామచంద్ర మూర్తి సవినయంగా.

—(రేవతి)

దేవి కో., పోటీ నెం. 28D. లో రు. 75,000 గెలువండి

అంతా కరక్టుకు రూ. 65,000 మొదటి 8 తెంబర్లకు రూ. 7,000 మొదటి 2 తెంబర్లకు రూ. 3,000 కీ-సొల్యూషన్‌కు అ. 4. రూల్సుకు అ. 4. ప్రవేశ రుసుం ఒకఎంట్రీకి రు. 1/-; 6 ఎంట్రీలకు రు. 5/. పోస్టుచేయుటకు ఆఖరు తేది 16-3-57 ఫలితముల తేది 30-3-57.

37 నుండి 41 వరకు గల అంకెలను, వాడిన అంకెను వాడకుండ మొత్తం చేసినచో 195 రావలెను. సాదా కాగితముమీద ఎంట్రీలు అంగీకరింపబడును. నిబంధనలు (రూల్సు) ఇదివరకు వలెనే. వసూలునుబట్టి బహుమతులు మారుచుండును. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి. DEVI CO A. B ROAD, CHOOLAI, MADRAS-7

25 డివిడెండు ఆల్ కరక్టు రూ. 1242 (18 మంది) మొదటి 3 నెంబర్లు రు. 186 (30 మంది) మొదటి 2 నెంబర్లు రు. 79 (96 మంది) 26D కీ-సొల్యూషన్:- 35, 39, 37, 36, 38.

రావణుని ఓటమి

నానావిధాయుధములను అర్జునుని మీద విసరసాగారు. కాని అర్జునుడు వాటిని మధ్యలోనే చెల్లాచెదరుచేసి రావణునితో రాజధానిని చేరాడు.

దేవతలు, అర్జునుడు రావణుని గాలిని మూటగట్టినట్లు గట్టాడని తమలోతాము చెప్పుకొనుచుండగా పులస్త్యమహాముని విన్నాడు. పులస్త్యుడు రావణునికి తాత. మనమునియందలి ప్రేమచేత వాయువేగంతో మాహిష్మతీ నగరాన్ని చేరాడు. పాదచారియై వస్తున్న ఋషీంద్రుని చూచి ద్వారపాలకులు అర్జునుని కెరిగించారు. వచ్చినవాడు పులస్త్యమహాముని అని తెలుసుకుని అర్జునుడు ఎదురువచ్చి తోడ్కొనిపోయి అర్ఘ్యపాద్యాదు లిచ్చాడు.

'స్వామీ! ఎంత తపస్సు చేసినా తమ దర్శనముగాదు. అటువంటి మీరు దర్శనమిచ్చి నా జన్మ సఫలము చేశారు. ఈ రాజ్యము, మేము మీవారము. మీరు దయచేసిన కార్యమేమో ఆనతీయండి' అని వినయంగా పలికాడు.

పులస్త్యుడు కుశలప్రశ్నలు వేసి, అర్జునుని పరాక్రమాన్ని పొగడినాడు.

'సముద్రములు, వాయువు ఎవరికి వెఱచి కదలక మెదలక వుంటాయో అట్టివాడైన రావణుడు నీకు బద్ధుడైనాడు. వాడు నా మనమడు వాడి కీర్తి నీచే జయింపబడినది. నిన్ను యాచిస్తున్నాను. నా కోర్కె చెల్లించి రావణుని విడిచిపెట్టు' అని కోరాడు.

మునీంద్రుని కోర్కెను శిరసావహించి, రావణుని విడిచి అగ్నిసాక్షిగా వానితో మైత్రి కల్పించుకున్నాడు. పులస్త్యుడి పుణ్యమాయని, అర్జునుడి చేతిలో చావవలసిన రావణుడు విడుదల పొంది సిగ్గుతో మొగము ముడుచుకుని, తాతను పూజించి లంకకుపోయాడు.

★

సయాటికా బాధితులారా!

ఇదియే మీకు విముక్తి

సయాటికా సంబంధమగు కాలు నడుము, చేతులయందు భరింపరాని జిల, పోట్లు, నమిలినట్లుండు బాధ ఎందరు డాక్టర్లవల్లకూడా నివారణ పొందని కేసులకు సహితం మా 'సుఖజీవన్' వాడిన 24 గంటలలో గుణమిచ్చి వారము రోజులలో తగ్గిపోవును.

వెల సీసా1కి(వారం రోజులకు) రూ.5/4 పోస్టేజిఅదనం.

ధన్వంతరీ ఆశ్రమం (రిజిష్టర్డు)
అంబాజీపేట, తూ॥ గో॥ జిల్లా.

"గారాబం"

(12-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చేశారేం?' అంది. నేనింకా వెళ్ళిన చోటే ఉంటాననీ, ఆమె రాత్రి నాతో చెప్పినట్టు అడగవలసిన విషయాలనుగురించి, వ్యవహారాలనుగురించి తర్జనభర్జనలు చేస్తూ, అక్కడ ఉండిఉంటానని ఆమె ఊహించుకొంటూ ఉండాలి.

"చిట్టిబాబొచ్చాడా?" అని గర్జించాను.

"ఆ, వా డెక్కడి కెళ్ళాడు?" అని మారు ప్రశ్నించింది.

"ఏడీ?"

"అన్నం తింటున్నాడు."

అమ్మయ్య—సుదీర్ఘం అయిన నిట్టూర్పు విడిచాను. ఉత్తరీయంపోగా కొయ్యకి తగిలించాను. నూతివగ్గరి కెళ్లి, కాళ్లు కడుక్కొని వస్తూ పెరుగుబువ్వ తింటున్న బాబుని చూచాను. 'ఎంతపని చేశావురా! కొంప తీసేశావు' అనుకొంటూ గదిలో కొచ్చాను. బట్టలుమార్చుకొని వంటింట్లోకి వెళ్లి పీటమీద చతికిలబడ్డాను.

శ్రీమతి వెండికంచం ఉంచి అన్నం వడ్డిస్తోంది. నేను మౌనంగానే ఉన్నాను. అప్పటికే చిట్టిబాబుభోజనం పూర్తి అయింది. వాడు చల్లగా హాలులోకి జారుకున్నాడు.

నేను అన్నం కలుపుతున్నాను. శ్రీమతి నెయ్యి వేస్తూ "అప్పుడే వచ్చేశారేం?" అని ప్రశ్నించింది. నేను మౌనందాల్చాను.

"ఎవరెవ రొచ్చారు? కర్మ ఎవరు చేస్తున్నారు? పోయేటప్పుడు విధాయకులందరూ దగ్గరే ఉన్నారా?" నే నేమీ సమాధానం చెప్పడం లేదు.

"ఎవరెవరి కేమేం చెప్పాలో అన్నీ చెప్పేశారా? ఆయనస్థిరాస్తి, కూతుళ్లందరికీ సమంగా వాటా వేశారా"?

ప్రత్యుత్తర మియ్యలేదు నేను. శ్రీమతికి కోపమో, విసుగో మరేదో కలిగుండాలి.

"ఏమిటండీ మాట్లాడరు?" స్వరంలో కొంచెం నిర్లక్ష్యం ధ్వనించింది.

"ఏం చెప్పమంటావు? నాకు ప్రొద్దుట్నుంచీ మతి లేదు" అన్నాను.

"అదేమిటి?" ఆశ్చర్యం ప్రకటించింది.

"ఔను. ప్రొద్దుట రైలు కదిలింది మొదలు ఇప్పుడు చిట్టిబాబుని సురక్షితావస్థలో చూచేదాకా నా ప్రాణానికి కుదురుంటే ఒట్టు." అని జరిగిందంతా పూసగ్రుచ్చినట్లు చెప్పాను.

"బా—గా—నే—ఉంది." మూతి ముడిచింది శ్రీమతి.

హాలులో మా సంభాషణంతా వింటున్న చిట్టిబాబు పకోలున నవ్వాడు.

★

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది పటములతో 284 పుటలు గలది. వెల రు 2/- కామకళా లేక కొక్కోకము, పటములతో. వెల రు. 1/-పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకం. O S. మిత్రా & కో., 26, (BEAT) బీటు హాకాగ పేట, మద్రాసు-1.

రాజా - పేదా

అనువాదం:
నండూరి రామమోహనరావు
వెల రూ. 2-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మదరాసు-1.